

Bijeenkomst van de staatshoofden en regeringsleiders van de EU

1. Na hun bijeenkomst met premier Davutoğlu hebben de staatshoofden en regeringsleiders van de EU de situatie op het gebied van migratie besproken, in het bijzonder wat de Westelijke Balkanroute betreft. Zij waren tevreden over de besprekingen met de Turkse premier over de betrekkingen tussen de EU en Turkije en over de vorderingen die zijn gemaakt bij de uitvoering van het gemeenschappelijk actieplan. Turkije bevestigde dat het bij de uitvoering van de bilaterale Grieks-Turkse overnameovereenkomst gehouden is de snelle terugkeer te aanvaarden van alle migranten die vanuit Turkije naar Griekenland oversteken en geen internationale bescherming behoeven, en alle irreguliere migranten die in Turkse wateren worden tegengehouden, terug te nemen.

De staatshoofden en regeringsleiders waren het erover eens dat drastische maatregelen nodig zijn om de mensensmokkelroutes te sluiten, het bedrijfsmodel van de smokkelaars te breken, onze buitengrenzen te beschermen en de migratiecrisis in Europa een halt toe te roepen. We moeten de band tussen inschepen en zich in Europa vestigen breken.

Daarom onderstreepten zij het belang van de NAVO-activiteiten in de Egeïsche Zee die vandaag zijn aangevangen. Zij hebben alle leden van de NAVO opgeroepen die actief te ondersteunen. Zij waren zeer ingenomen met de aanvullende voorstellen van Turkije om de migratie aan te pakken. Zij waren het erover eens om aan de slag te gaan volgens de beginselen van die voorstellen:

- alle nieuwe irreguliere migranten die vanuit Turkije naar de Griekse eilanden oversteken worden teruggestuurd, waarbij de EU de kosten zal dekken;
- voor elke Syriër van de Griekse eilanden die door Turkije wordt overgenomen, zal een andere Syriër uit Turkije in de EU-lidstaten worden hervestigd, binnen het kader van de bestaande afspraken;
- een snellere uitvoering van de routekaart inzake visumliberalisering ten aanzien van alle lidstaten, teneinde uiterlijk eind juni 2016 de visumplicht voor Turkse onderdanen op te heffen;
- het bespoedigen van de uitkering van de oorspronkelijk toegezegde 3 miljard euro, ter financiering van een eerste reeks projecten voor eind maart, en een besluit nemen over de aanvullende financiering van de Vluchtelingenfaciliteit voor Syrië;
- een besluit voorbereiden inzake het zo spoedig mogelijk openen van nieuwe hoofdstukken in de toetredingsonderhandelingen, voortbouwend op de conclusies van de Europese Raad van oktober 2015;
- samen met Turkije werk maken van elke gezamenlijke actie om in Syrië humanitaire omstandigheden te verbeteren, hetgeen de lokale bevolking en vluchtelingen in staat zal stellen in veiligere gebieden te wonen.

De voorzitter van de Europese Raad zal op basis van deze voorstellen verder werken en samen met de Turkse partners voor de Europese Raad in maart de nadere details bepalen. Daarbij zullen het Europese en het internationale recht worden geëerbiedigd.

De staatshoofden en de regeringsleiders van de EU hebben met de Turkse premier tevens de situatie van de media in Turkije besproken.

2. De staatshoofden en de regeringsleiders brachten ook in herinnering dat de Europese Raad tijdens zijn bijeenkomst van 18-19 februari heeft besloten terug te keren naar een situatie waarin alle leden van de Schengenruimte de Schengengrenscodes onverkort toepassen, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de zeegrenzen, en de doorwifaanpak te beëindigen. De irreguliere migrantenstromen langs de Westelijke Balkanroute zijn ten einde gekomen; deze route is nu gesloten.

3. Teneinde deze situatie houdbaar te maken, zijn de volgende vormen van acties geboden:

a) Griekenland bijstaan in deze moeilijke tijden en alles in het werk stellen om de ten gevolge van deze ontwikkeling ontstane situatie te helpen beheersen. Dit is een collectieve verantwoordelijkheid van de EU die een snelle en efficiënte inzet van alle beschikbare middelen en instrumenten van de EU en van de bijdragen van de lidstaten vereist;

b) een onmiddellijke en effectieve respons op de zeer moeilijke humanitaire situatie die ter plaatse snel evolueert. De

Commissie zal met spoed noodhulp verstrekken, in nauwe samenwerking met Griekenland, andere lidstaten en niet-gouvernementele organisaties, op grond van een beoordeling, door de Commissie en Griekenland, van de behoeften en van een nood- en actieplan. In dit verband zijn de staatshoofden en regeringsleiders verheugd over het voorstel van de Commissie betreffende de verstrekking van noodhulp binnen de EU en vragen zij de Raad dit voorstel vóór de bijeenkomst van de Europese Raad in maart aan te nemen, zodat het scala van bruikbare financiële instrumenten wordt uitgebreid; zij verzoeken de begrotingsautoriteit alle nodige follow upmaatregelen te nemen;

c) verdere bijstand aan Griekenland bij het beheer van de buitengrenzen, met inbegrip van de grenzen met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië en Albanië, en waarborgen dat de hotspots naar behoren functioneren, met identificatie-, registratie- en veiligheidscontroles voor de volle 100%, en dat er in voldoende opvangcapaciteit wordt voorzien. Frontex zal zo spoedig mogelijk een extra oproep doen, tot het sturen van nationale gastfunctionarissen, en alle lidstaten dienen hier uiterlijk 1 april geheel gevolg aan te geven. Europol zal snel in alle hotspots gastfunctionarissen inzetten ter verscherping van de veiligheidscontroles en ter ondersteuning van de Griekse autoriteiten in de strijd tegen smokkelaars;

d) Griekenland helpen bij het verwezenlijken van een brede, grootschalige en snellere terugkeer naar Turkije van alle irreguliere migranten die geen internationale bescherming behoeven, zulks op basis van de overnameovereenkomst tussen Griekenland en Turkije en, vanaf 1 juni, op basis van de overnameovereenkomst tussen de EU en Turkije;

e) vaart zetten achter de implementatie van de herplaatsing om de zware last waaronder Griekenland thans gebukt gaat te verlichten. Het EASO zal opnieuw een oproep doen tot het leveren van nationale expertise om het Griekse asielstelsel te ondersteunen, en alle lidstaten dienen hieraan spoedig geheel gevolg te geven. De lidstaten wordt ook verzocht dringend te voorzien in meer hervestigingslocaties. De Commissie zal maandelijks verslag uitbrengen aan de Raad over de implementatie van de herplaatsingstoezeggingen;

f) nauw blijven samenwerken met de niet-EU-landen van de Westelijke Balkan en daarbij de nodige bijstand verlenen;

g) de bestaande hervestigingstoezeggingen nakomen en blijven werken aan een geloofwaardig vrijwillig programma voor toelating op humanitaire gronden met Turkije;

h) onverwijd de nodige maatregelen nemen ten aanzien van nieuwe routes die ontstaan, en de strijd tegen smokkelaars opvoeren;

i) bij wijze van prioriteit doorgaan met de uitvoering van alle onderdelen van het stappen-plan van de Commissie betreffende de "terugkeer naar Schengen", zodat de tijdelijke controles aan de binnengrenzen kunnen worden beëindigd en de Schengenruimte vóór het einde van het jaar weer normaal kan functioneren.

Dit document schept voor de lidstaten geen nieuwe verplichtingen wat betreft herplaatsing en hervestiging.

4. Deze dringende maatregelen moeten worden getroffen tegen de achtergrond van de huidige situatie ter plaatse en zij moeten permanent worden geëvalueerd. De Europese Raad zal zich tijdens zijn bijeenkomst in maart opnieuw over alle aspecten van het migratiedossier buigen om de gezamenlijke Europese implementatie van onze brede migratiestrategie verder te consolideren.

Press office - General Secretariat of the Council

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press.office@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press